



# Kapitola prwnj.

D wjre.

---

Rozdjil I.

Co gest katolická wjra.

**St.** Co gest křesťansky katolický wěřit ?  
**Odp.** Křesťansky katolický wěřit gest, wšsecko za  
 prawěnit, co Bůh zgewil, a čemu cyrkew  
 welš wěřit, at gest to psáno, neb není.

**St.** Postačli k spasenj, aby katolický Křesťan  
 gen srdcem wěřil, co Bůh zgewil ?

**Odp.** Křepostačj k spasenj, aby katolický Křesťan  
 gen srdcem wěřil, co Bůh zgewil, má také

1. Wjru swan skutky ukazowat ;
2. Čemu srdcem wěřj, když třeba, usty wez  
 řegně wyznáwat.

**St.** Proč gest třeba wěřit, co Bůh zgewil ?

**Odp.** Gest třeba wěřit, co Bůh zgewil, protože  
 gest Bůh wěčná prawda a neškönčená maudrost  
 která nemůže ani oklamat, ani oklamána býti.

**St.** Geli wjry každěmu člowěku třeba, kře-  
 rý chce spasen býti ?

**Odp.** Wjry gest každěmu člowěku třeba, kře-  
 rý chce spasen býti ; neb bez wjry nelze Bohu  
 se libiti.

**St.**

**Ot.** Co gest třeba každému člověku, když rozumu nabude, newyhnutedlně wědět a wěřit, aby byl spasen ?

**Odp.** Každému člověku gest třeba, když rozumu nabude, aby byl spasen, newyhnutedlně wědět a wěřit :

1. Že gest geden Bůh.
2. Že gest Bůh sprawedliwý saudec, který dobré odměňuje a zlé třešce.
3. Že sa u tři božské osoby gedné bytnosti a přirozenosti: Otec, Syn, a Duch swatý.
4. Že se druhá božská osoba wtělila, aby nás strz smrti na křiži wykaučila, a spasyla.

**Ot.** Které prawdy má každý katolický Křesťan, mimo ta hlawnj učenj křesťanské katolické wjry, gestě wědět a gim wěřit ?

**Odp.** Každý katolický Křesťan má, mimo ta hlawnj učenj křesťanské katolické wjry, gestě wědět a wěřit :

1. Že gest dusse lidská nesmrtedlná.
2. Že gest milosti Boží k spasenj newyhnutedlně třeba, a že člověku bez milosti Boží nelze čeho prospěšného k životu wěčnému činit.

**Ot.** Co se welj každému katolickému Křesťanu, aby uměl ?

**Odp.** Každému katolickému Křesťanu se welj, aby uměl :

1. Aposťolské wyznánj wjry.
2. Modlitbu Páně.
3. Desatero Boží přikázanj a patero přikázanj cýrkewnj.



4. Sedmero swátostj.

5. Křestanstau sprawedlnost.

**Ot.** Kde se obsahuge zwláště, čemu má katolický Křestan wěřit?

**Odp.** Čemu má katolický Křestan wěřit, zwláště se obsahuge w apostolském wyznánj wjry.

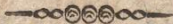
**Ot.** Sak znj apostolské wyznánj wjry?

**Odp.** Apostolské wyznánj wjry znj takto:

Wěřim w Boha Otce wšemohauchho, stwozřitele nebe y země. Y w Jezu Křysta, Syna geho gediného, Pána nasseho. Genž se počal z Ducha swatého, narodil se z Marye panny. Trpěl pod Poniškým Pilátem, ukřižowán, umřel y pohřben gest. Sstaupil do pekél, třetj den wstal z mrtwých. Wstaupil na nebesa, sedj na prawicy Boha Otce wšemohauchho. Odrud přigde saudit žiwých y mrtwých. Wěřim w Ducha swatého. Swatau chrkerw obecnau, swatých obcowánj. Odpustténj hřjchů. Těla wzkřišsenj. A žiwot wěčný. Amen.

**Ot.** Kolik članků má apostolské wyznánj wjry?

**Odp.** Apostolské wyznánj wjry má dwanaćt članků.





## Rozdil II.

O dvanácti člancých wiry.

§. I. O prvním članku wiry.

Wěřim w Boha Otce wšemohaučeho, stwořitele  
nebe y země.

a. O Bohu.

Ot. Geli wjc, než geden Bůh ?

Odp. Edeně gest gen Bůh.

Ot. Co gest Bůh ?

Odp. Bůh gest z sebe neydořonaleiřř bytořt.

Ot. Geli wjc božřřých osob ?

Odp. Tři sau božřřé osoby.

Ot. Gař se gmenugi ty tři božřřé osoby ?

Odp. Prwnj božřřá osoba se gmenuge Otec, druhá  
Syn, třetj Duch swatý.

Ot. Gař se ty tři božřřé osoby spolu gme-  
nugi ?

Odp. Ty tři božřřé osoby spolu se gmenugi ney-  
swěteřřř Trogice.

Ot. Čjm wyznáwá katolický Křestán ney-  
swěteřřř Trogicy ?

Odp. Katolický Křestán wyznáwá neyřswěteřřř  
Trogicy znamenjm swatého Křjže, řdyž deř  
lage Křjž řždau z těch tří božřřých osob  
gmenuge.

Ot. Co wyznáwá katolický Křestán gessře  
wjc znamenjm swatého Křjže ?

Odp. Katolický Křestán wyznáwá takě znameř



njm swatého křtze, že Geژیs Krystus, na křt-  
ži umřew, smrti swau nás wykoupil.

Ot. Gač děláme křtž?

Odp. Křtž dělame prawau rukau, znamenagje  
gj čelo, usta, prsy, a kauce: We gméno  
Otce †, y Syna †, y Ducha swátého †. Amen.

b. O stwořeni swěta.

Ot. Kdo wsecko stwořil?

Odp. Bůh stwořil nebe y zemi, y wsecko, cokoli  
gest.

Ot. Co znamená slovo stwořit?

Odp. Slovo stwořit znamená, z ničeho něco  
učinit.

Ot. Která sau neyznamenitéjši stwořeni  
Božj?

Odp. Neyznamenitéjši stwořeni Božj sau angelé  
a lidé.

Ot. Co sau angelé?

Odp. Angelé sau pauzy duchowé, genž magj  
rozum a wůli, ale těl nemagj.

Ot. Proč stwořil Bůh angely?

Odp. Bůh stwořil angely, aby ho ctili, milowa-  
li a gemu se klaněli, gemu slaužili, a lidj  
chránili.

Ot. Gač stwořil Bůh angely?

Odp. Bůh stwořil angely w swé milosti, a  
smnohými dokonalostmi.

Ot. Wšicknili angelé w milosti Božj setr-  
wali?

Odp. Mnozy angelé milost Božj strz hěch pey-  
gy ztracili.

Ot.



Ot. Gač trestal Bůh pyšné angely ?

Odp. Bůh pyšné angely, které dáby gmenuz  
geme, na věky zawrhl, a do pekla odsaudil.

Ot. Která sau po angeljch neyznamenitěi-  
ššj stwořenj Božj ?

Odp. Lidé sau po angeljch neyznamenitěiššj stwo-  
řenj Božj.

Ot. Co sau lidé ?

Odp. Lidé sau, genž magj tělo, a nesmrteč-  
nau duššj, která gest k obrazu Božjmu stwo-  
řena.

Ot. Proč stwořil Bůh lidi ?

Odp. Bůh stwořil lidi, aby ho poznali, ctli, miš-  
lowali, gemu se klaněli, gemu slaužili, geho pos-  
slaužali, a byli spaseni.

Ot. Oštalili lidé Boha poslušni ?

Odp. Šned prwnj člowěk Adam s manželkau  
swau Ewau Boha neposlechl.

Ot. Kterak se prwnj člowěk dopustil nez-  
poslušnstwj ?

Odp. Prwnj člowěk w rági gedl ovoce s stro-  
mu, které mu Bůh zapowědel, a tjm zhře-  
ššil.

Ot. Ubljžilli ten hřěch gen prwnjmu člo-  
wěku ?

Odp. Ten hřěch ubljžil negen prwnjmu člowěku,  
ale y nám, genž od něho pocházjme, časnau  
y wěchnau smrt, y mnoho giněho zlého tělu y  
duššj nám zpřisobil.

Ot. Bylili také lidé, gačo pyšnj angelé  
od Boha na věky zawrzeni ?



Odp. Lidé nebyli na věky, jako pyšný andělé od Boha zavrženi.

Ot. Co slibil Bůh k vysvobození pro hřích zavřzených lidí?

Odp. Bůh slibil, že k vysvobození pro hřích zavřzených lidí posle vykupitele, který se v Mesiášem gmenuge.

## §. 2. O druhém článku wjry.

Y w Jezu Krysta, Syna geho gediného, Pána nasseho.

Ot. Kdo gest Gejšš Krystus?

Odp. Gejšš Krystus gest

1. Gediný Syn Boha Otce.

2. Bůh y člověk.

3. Náš Pán, ustanowitel zákona a učitel.

Ot. Co znamená Jezus neb Gejšš?

Odp. Jezus neb Gejšš znamená tolik, co spasitel.

Ot. Proč se gmenuge Gejšš spasitelem?

Odp. Gejšš se gmenuge spasitelem, protože se nám stalo strz něg spaseni, když nás od winy a trestu hřichu, od věčné smrti wyswobodil.

Ot. Gak se gestké Gejšš gmenuge?

Odp. Gejšš také Krystem, což gest tolik, jako pomazaným, se gmenuge.

Ot. Proč se gmenuge Gejšš Krystus gediným Synem Božím?

Odp. Gejšš Krystus se gmenuge gediným Synem Božím, protože gest gediný od swého nea bestého Otce od věčnosti zplozen.

Ot.



Ot. Gaľ gest Gejzš Krystus Bůh y člowěk :

Odp. Gejzš Krystus gest Bůh y člowěk, protoz  
že gest od wěčnosti Bohem, a že se wtělil.

Ot. Proč se gmenuge Gejzš Krystus naš-  
šim Pánem :

Odp. Gejzš Krystus se gmenuge našim Pán-  
nem, protože gest Bůh a wykupitel náš.

Ot. Proč se Syn Božj wtělil :

Odp. Syn Božj se wtělil, aby nás smrtj swau  
na kříži wykupil, a spasyl.

### §. 3. O třetím článku wjry.

Genž se počal z Ducha swatého, narodil se z Ma-  
rye Panny.

Ot. Máli Gejzš Otce :

Odp. Gejzš gako Bůh má nebestého Otce, gako  
člowěk nemá otce.

Ot. Nebylli Jozef, ženich Marye, otcem  
Gejzše Krysta :

Odp. Jozef byl gen pěstannem Gejzše Krysta.

Ot. Máli Gejzš matku :

Odp. Gejzš gako Bůh neměl matky ; gako člo-  
wěk měl Maryi neyblaženější panna  
matkau.

Ot. Proč se gmenuge Marya matkau  
Božj :

Odp. Marya se gmenuge matkau Božj, protoz  
že porodila Gejzše Krysta, genž gest Bůh y  
člowěk.

Ot. Z koho počala Marya Gejzše :

Odp. Marya počala Gejzše z Ducha swatého.

Ot.





Ot. Ade porodila Marya Gejssfe ?

Odp. Marya porodila Gejssfe w Betlémě w chli-  
wě.

S. 4. O čtvrtém članku wjry.

Trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel,  
y pohřben gest.

Ot. Mohlli Gejssě trpět ?

Odp. Gejssě mohl trpět gačo člowěk, nepač  
gačo Bůh.

Ot. Trpělli Gejssě skutečně ?

Odp. Gejssě trpěl skutečně, a syc na dussi y na  
těle.

Ot. Co trpěl Gejssě na dussi ?

Odp. Gejssě trpěl na dussi welikau testnost a  
zármutek.

Ot. Co trpěl Gejssě na těle ?




Odp. Gejssě trpěl na těle mnoho strasti a bdy,  
mnoho ran; byl bičován, a trnjm foruno-  
wán.

Ot. Co gestě wjc trpěl Gejssě ?

Odp. Gejssě trpěl mnoho potupy, posměchu, rauh-  
hání, pomluwy, a giných nečestj.

Ot. Ade byl Gejssě Krystus ukřižován, a  
umřel ?

Odp. Gejssě Krystus byl na hoře Kalwáryi  
bliž města Geruzaléma ukřižován, a tam na  
kříži umřel.

§. 5. O pátém članku wjry.

Estaupil do pekel, třetj den wstal z mrtwých.

Ot. Sstaupilli Gezjs Krystus stélem y s dussj do pekel :

Odp. Gen dusse Gezisse Krysta do pekel sstau-  
pila.

Ot. Co se mjnj slowem peklo :

Odp. Slowem peklo se mjnj skrytá mjsa, kde  
sau dusse mrtwých, kterj nebeské radosti nez  
dosáhli.

Ot. Wjceli gest takowých skrytých mjsť,  
která se peklem gmenugj :

Odp. Gest wj takowých skrytých mjsť, která se  
peklem gmenugj; tak se gmenuge

1. U syc vlastně mjsťo, kde budau zatracency  
wěčně trápeni.
2. Mjsťo, kde dusse časné tresty za swé hřichy  
trpj, když se na swětě nedokagj; tomu mjsťu  
se říká očistec.
3. Pak to mjsťo, w kterém dusse mrtwých ná-  
božných lidj bydlely, kdež w blažené naděgi  
swého wykupeni pokogně, a bez bolesti čekaz-  
ly, až Gezjs k nim estaupil; to mjsťo se gme-  
nuge předpeklj.

Ot. Kdy Gezjs Krystus po swé smrti zas  
wstal z mrtwých :

Odp. Gezjs Krystus třetjho dne swau mocý nez  
smrtedlný a slawný, gakož wjtěz smrti a dábla  
z mrtwých wstal.

Ot. Proč wstal Gezjs Krystus z mrtwých :

Odp. Gezjs Krystus wstal z mrtwých :

1. Aby



1. Aby naplnil písmo, y co sám předpowěděl.
2. Aby světu gisté a neomylně dokázal, že gest pravé geho učení, a že byl od Boha poslán.
3. Aby posplynil nádege uasší, a ugítil nás o budaucým z mrtvých wstánj.

### S. 6. O šestém članku wiry.

Wstoupil na nebesa, sedj na prawicy Boha Otce wšemohaucýho.

Ot. Kdy wstoupil Gejšs na nebesa ?

Odp. Gejšs wstoupil na nebesa čtyřicátého dne po swém wzkřísenj.

Ot. Co gest to: Gejšs sedj na prawicy Boha Otce wšemohaucýho ?

Odp. Gejšs sedj na prawicy Boha Otce wšemohaucýho, gest tolik, gačo: Gejšs má usta wicně neywyšší moc a sláwu nadewššim, co gest na nebi y na zemi.

### S. 7. O sedmém članku wiry.

Odtud přigde saudit živých y mrtvých.

Ot. Přigdeli zas Gejšs ?

Odp. Gejšs w poslednj den s nebe zas přigde.

Ot. Proč Gejšs w poslednj den zas přigde ?

Odp. Gejšs w poslednj den zas přigde wšech lidj živých y mrtvých saudit.

Ot. Gač bude Gejšs w poslednj den lidi saudit ?

Odp.



Odp. Gežis bude lidi podle toho, co dobrého  
neb zlého činili, saudit; spravedlivým odplatj  
žiwotem věčným w nebi, a hříšnějšy bude  
věčně w pekle trestat.

§. 8. O osmém članku wiry.

Wěřim w Duchu swatého.

Ot. Aterá božská osoba gest Duch swatý?

Odp. Duch swatý gest třetj božská osoba; gest  
pravý Bůh.

Ot. Ade nás poswęcuge Duch swatý?

Odp. Duch swatý nás poswęcuge

1. Na křtu swatém.
2. W swátosti pokánj.
3. Kolikrátkoli ostarňj swátosti hodně přigjz  
máme.

Ot. Sak nás poswęcuge Duch swatý?

Odp. Duch swatý nás poswęcuge, když wleč  
wage poswęcugjcy milost syny Božjmi nás  
činj, neb poswęcugjcy milost w nás rozmno-  
žuge.

Ot. Co působj Duch swatý w nás gestře  
wjc swau milostj?

Odp. Duch swatý oswęcuge nám rozum, učj a  
ponauká nás, abychom činili podle wůle Bo-  
žj; uděluje nám swých darů.

Ot. Aterj sau darowé Duchu swatého?

Odp. Darowé Duchu swatého sau: 1. Dar  
maudrosti, 2. rozumu, 3. rady, 4. síly, 5.  
uměňj, 6. pobožnosti, 7. bázně Božj.



## §. 9. O dewátém članku wiry.

Swatau cýrkew obecnu, swatých obcowánj.

### a. O cýrkwi.

**Ot.** Co gest swatá cýrkew obecná?

**Odp.** Swatá cýrkew obecná gest widitedlné shromáždění wšsich práwě wěřsých Břestanu, genž magj gednu widitedlnau neywyšši hlawu, řimského papeže, gedno učenj wyznáwagi, a gedněch swátostj užjwagi.

**Ot.** Gestli y newiditedlná neywyšši hlawa cýrkwe?

**Odp.** Gest y newiditedlná neywyšši hlawa cýrkwe, a ta gest Gežs Břystus.

**Ot.** Gestli wje než gedna prawá cýrkew?

**Odp.** Gedna toliko gest prawá cýrkew, kromě které nelze spaseni se nadjt.

**Ot.** Břerá sau znamenj prawé cýrkwe?

**Odp.** Znamenj prawé cýrkwe gest čtvero:

1. že gest gedna, 2. swatá, 3. obecná neb katolická, a 4. apostolská.

**Ot.** Gať se gmenuge prawá cýrkew?

**Odp.** Prawá cýrkew se gmenuge také řimskau; protože gest cýrkew řimská hlawau wšsich ostatnjch cýrkwj, a prostředkem gednoty.

### b. O obcowánj swatých.

**Ot.** Gať magj práwě wěřsý Břestané mezzy sebau obcowánj neb společnost?

**Odp.** Práwě wěřsý Břestané magj mezzy sebau obcowánj neb společnost, gako audowé gednoho těla.

**Ot.**



Ot. W čem záleží obcowání swatých.

Odp. Obcowání swatých záleží w tom, že wšickni audové cýrkwe duchownjch pokladů užijí.

Ot. Který saú audové cýrkwe, genž mezy sebau obcowání magj.

Odp. Audové cýrkwe, genž mezy sebau obcowání magj, saú :

1. Wěřící na zemi.
2. Swatj w nebi, a
3. duše mrtvých w očistcy.

Ot. Gaké magj audové cýrkwe obcowání mezy sebau ?

Odp. Audové cýrkwe magj obcowání mezy sebau, když gich modlitba a zásluha gich dobrých skutků gím wespolek k dobremu prospjwá.

### §. 10. O desátém članku wjry.

#### Odpustění hříchů.

Ot. Čemu nás učj ten článek wjry ?

Odp. Ten článek wjry nás učj, že Bystus cýrkwi swé dal moc hříchů odpaustit.

Ot. Kdo má w pravé cýrkwi moc hříchů odpaustit ?

Odp. W pravé cýrkwi magj biskupové a kněží moc hříchů odpaustit.

Ot. Kde se odpaustj hříchů ?

Odp. Hříchů se odpaustj w swátosti křtu, a w swátosti pokání.

## §. II. O gedenáctém članku wjry.

Těla wzkrjssenj.

Ot. Co se mjnj skrz těla wzkrjssenj?

Odp. Skrz těla wzkrjssenj se mjnj, že Bůh w poslednj neb saudnj den mrtwé wzkrjssj, a že lidé s swými těly, to gest s těmi těly, která za žiwa měli, z mrtwých wstanau.

## §. II. O dwanáctém članku wjry.

Těla wzkrjssenj.

Ot. Čemu se wěřj a co se wyznáwá slowy dwanáctého članku wjry.

Odp. Slowy dwanáctého članku wjry se wěřj a wyznáwá wěčná, wždy trwagjcy blahost neb blaženost, která tauženj swatých a wywozlených dokonále vyplnj.

Ot. Čeho se potwrzuge slowem amen na konec aposstolského wyznánj wjry?

Odp. Potwrzuge se slowem amen, že se o tom, co se w aposstolském wyznánj wjry obsahuge, nepochybuge, ale wssecko za prawé má, co se w něm obsahuge.